

Добре ім'я людини

Скульптор, закоханий в образ Великого Кобзаря

У Сарнах, біля педколеджу, височіє пам'ятник Т.Г. Шевченку. Цей монумент встановили у 2001 році на честь 10-ї річниці Незалежності України. Він став окрасою нашого міста. Саме до нього сарненці прямують у дні державних свят. Але чи задумувались, чиї руки створили нам цю красу? Переконана, що більшість скажуть: «Ні». А це був скульптор Петро ПОДОЛЕЦЬ у співавторстві з Володимиром СТАСЮКОМ й архітектором Тетяною МЕЛЬНИЧУК.

Петро Подолець народився в селі Дядьковичі на Рівненщині в 1958 році. Закінчив Вишніцьке училище прикладного мистецтва та Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва (майстерня академіка скульптури Є.П. Миська).

Член Національної спілки художників України, голова Рівненської ОСХ, заслужений художник України, доцент, викладач Інституту мистецтв - Рівненського державного гуманітарного університету, лауреат обласної просвітницької премії ім. Г. Чубая люб'язно погодився на інтерв'ю й виявився надзвичайно цікавим співбесідником. Спочатку на запитання, як відбувся процес створення пам'ятника, відповів: «Ой, так це ж було так давно...», - але пригадав навіть найменші деталі:

- Спочатку виїхали на місце, оглянули, визначилися з масштабом, матеріалами (граніт і листові мідь), зробили проект (його затвердила художня рада). Терміни, як це часто буває, були обмежені, щоб встигнути, доводилось напружено працювати. У Рівному зварники з'єднували тонкі міліметрові листи, скульптори вибивали погруддя. В цей час у Сарнах готували постамент.

Петре Михайловичу, а серед Ваших робіт є це пам'ятник Тарасові Шевченку?

- Так, звичайно, - у Рівному, Корці, Ковелі, Загребі (Хорватія), зроблено проект для Рокитного, вже й розпочали, але чомусь призупинили роботи.

- А яка Ваша наймонументальніша робота?

- Ну, напевно, це пам'ятник Шевченку в Рівному. Він входить у 10 кращиків у світі.

- А свою першу роботу пам'ятаєте?

- Моя диплома - це була кераміка - 9-фігурний образ за творами Шевченка. Там і Кобзар, і Катерина, і інші образи з його творів. А перша після інституту - для Рівненської наукової бібліотеки - молодий Шевченко з Катериною.

- Бачу, що Ви, Петре Михайловичу, справжній поціновувач творчості Шевченка, я не помилюсь?

- Дійсно, дуже люблю Тараса Григоровича, маю його видання, навіть ті томи, які планували видати на початку незалежності, але й досі не видані. Читаю, знаю і розумію Шевченка. На жаль, досі нема ґрунтовної праці про те, хто такий Шевченко, який він як поет, митець, борець. «Апостол правди і науки», акварист першим підняв побутову гравюру.

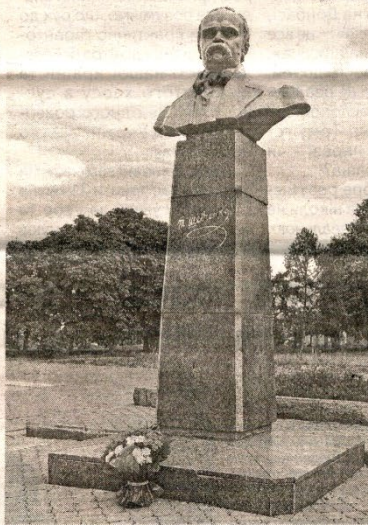
У нас від початку незалежності ніхто серйозно не займається ідеологією та культурою. Знаєте, щоб знищити народ, не потрібна навіть армія - достатньо лише забрати в нього культуру, і його не стане. Культура народу - це його обличчя. Уявляєте, щоб вулицю ходили люди без обличчя - всі однакові,

жахлива картина, чи не так? Нас знають у світі, бо ми масою своє обличчя - культуру, якщо її не розвивати й не берегти - зникнемо як народ.

- А були якісь курйозні замовлення?

- Бувало, але я пропагую справжню культуру, тому від таких відмовляюсь.

- Пане Петре, у Вас завжди все виходить із першого разу? Чи бувають сумніви, муки творчості, незадоволення собою? Доводилось коли-небудь розбивати своє творіння й починати знову з нуля?

- Так, усяке буває. Але в основному все вирішують ще на стадії ескізу.

- А замовник зазвичай приходив до Вас із власним баченням образу, чи повністю довіряється Вашому досвіду? А коли робите не один і навіть не два пам'ятники однієї тематики, а значно більше - не виникає стереотип, не виходять близнюки-браття?

- Ця ситуація досить неоднозначна. Давайте візьмо для прикладу образ Шевченка. У нашій країні існує певний еталон - яким зображають поета. Я хочу осучаснити його образ.

- Сподіваюсь, це не буде такий модернізм, як нещодавно з портретами Шевченка в Київському метро - маю на увазі виставку художника-ілюстратора Олександра Грекова «Квантовий стрибок Шевченка»?

- Ні. Просто я проти того, щоб увіковічнити Великого Кобзаря в образі юнака, який ще нічого не досягнув, але ж і не робити його старим дідом із наспуєними бровами та сердитим поглядом. Бачу його зрілим. Він для мене світоч і пророк нації.

- З якими матеріалами працюєте, що найбільше до душі?

- З різноманітними: дерево, мармур, метали, все інше, що використовували завжди, до того, ж час не стоїть на місці - з'являються нові матеріали: синтетичні, полімери.

- Ви викладаєте?

- Так. І зараз з моїми студентами освоюємо моделювання на 3D-принтерах.

- Це цікаво, а багато вступають на такий факультет?

- Студентів багато, фахівців мало. Ідуть за дипломами.

- А власні діти наслідують Вас?

- Про це ще з певністю сказати не можу. Іх у мене троє: дві доньки та син. У старшої (14 років) проявляється інтерес до мистецтва, займається в студії при Палаці дітей і молоді. Час покаже. Зрештою, це буде їх власний вибір.

- Петре Михайловичу, безперечно, отримували й відзнаки за свою творчість?

- Звичайно. Мав премію ім. Чубая. Першу премію за пам'ятник Шевченка в Рівному, за це ще й нагородили стажуванням в Іспанії та Італії. Стажувався також у Хорватії. Учасник обласних, всеукраїнських і міжнародних виставок і пленерів. До речі, міжнародних провів понад 20: у Польщі, Хорватії, Білорусі, Туреччині й інших країнах. Двічі визнаний як «Гордість міста» в області скульптури. Ще займаюсь художньою фотографією, та маю 2 золоті, 5 срібних і 4 бронзові відзнаки Міжнародної федерації фотомистецтва.

- Ви - митець високого класу й широкого спектру. Певнена, що хоча й закохані в образ Шевченка, створюєте й інші скульптури?

- Так, змайстрував «Пам'ятник борцям за волю України» (м. Червоноград на Львівщині), Симону Петлюрі, пам'ятний знак «Муза» (Рівне), «Реквієм Чорнобилю».

- А над чим працюєте зараз?

- О, маю надзвичайно цікаве замовлення. Як водиться, дочасно секретів розкривати не буду. Поки що на стадії ескізу. Скажу лише, що це буде пам'ятник духовому оркестру, якому цього року виповнюється 50, і встановлять його на Рівненщині.

- Закортіло дізнатися детальніше, пам'ятник людині - розумію, але не уявляю, яким може бути для оркестру. Нехай Вам дуже-дуже пощастить, Петре Михайловичу, і хай це буде Ваш черговий шедевр. З нетерпінням чекатимемо звісток про цей загадковий витвір мистецтва.

Спілкуватися з Вами було надзвичайно цікаво. Сарненці тепер ще більше пишатимуться пам'ятником Великому Кобзареві в райцентрі.

Тамара СТАНКОВА,
член НСЖУ.
Фото Василя СОСЮКА
та з мережі Інтернет.